

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра видавничої справи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов
2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА БЛОКУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ

Спеціальність 061 «Журналістика»

галузі знань 06 «Журналістика»

освітня програма Видавнича справа та редагування
освітня програма Реклама та зв'язки з громадськістю

Інститут журналістики

2017 – 2018 навч. рік

Робоча програма блоку навчальних дисциплін «Університетські студії» для студентів за спеціальністю 061 «Журналістика», галузі знань 06 «Журналістика», освітніх програм «Видавнича справа та редагування» і «Реклама та зв'язки з громадськістю» освітнього рівня «бакалавр». – 2017. – 32 с.

Розробники: **Єременко О.В.**, докт. філол. наук, професор кафедри української літератури і компаративістики, **Нестеряк Ю.В.**, доктор наук з державного управління; **Поліщук Т.І.**, викладач кафедри видавничої справи; **Черпак М.В.**, Co-Serve

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри видавничої справи

Протокол № 1 від 29 серпня 2017 року

Завідувач кафедри видавничої справи (Масімова Л. Г.)

Години відповідають робочому навчальному плану

Заступник директора Інституту журналістики з науково-методичної та навчальної роботи (Росінська О. А.)

© Університет Грінченка, 2017 рік
© Єременко О.В., 2015 рік
© Нестеряк Ю.В., 2017 рік
© Черпак М.В., 2015 рік
© Поліщук Т.І., 2017 рік

ЗМІСТ

I.	Пояснювальна записка.....	4
II.	Структура програми блоку навчальних дисциплін.....	5
III.	«Університетські студії».....	10
IV.	Опис предмета навчальної дисципліни.....	10
V.	Тематичний план блоку навчальних дисциплін.....	11
VI.	«Університетські студії»	11
VII.	Програма блоку дисциплін «Університетські студії»	14
VIII.	Програма змістового модуля «Я – студент»	15
IX.	Програма змістового модуля «Лідерство служіння»	16
X.	Програма змістового модуля «Вступ до спеціальності «Журналістика»».....	17
XI.	Плани семінарських занять.....	25
XII.	Завдання для самостійної роботи. Карти самостійної роботи студента	55
XIII.	Система поточного та підсумкового контролю.....	58
XIV.	Методи навчання.....	63
XV.	Методичне забезпечення курсу.....	63
XVI.	Питання до курсу.....	63
XVII.	Рекомендована література	66

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни **«Університетські студії»** є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою видавничої справи на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану для цієї спеціальності денної форми навчання, орієнтованого на формування загальних і фахових компетентностей випускника.

«Університетські студії» покликані сприяти адаптації першокурсників до умов навчання у вищому закладі освіти, свідомому й активному їх включенню до самостійної навчальної, наукової, соціо-культурної діяльності.

Метою вивчення пропедевтичного курсу **«Університетські студії»** є теоретичне знайомство бакалаврів напряму видавничою справою та редагування, майбутніх видавців та редакторів з обраною спеціальністю, її місцем у суспільному житті; підготовка студентів до навчального процесу загалом і свідомого сприйняття фахових дисциплін видавничого та редакторського циклу зокрема; практичне оволодіння ключовими методиками, які сприяють адаптації першокурсника до системної навчальної діяльності.

Перспективним завданням курсу є розкриття перед студентами перспективи і шляхів оволодіння професійною діяльністю видавця та редактора, формування засад лідерства служіння як чинника майбутньої успішної навчальної та професійної діяльності.

Програма вивчення нормативної дисципліни **«Університетські студії»** складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки студентів ОКР «бакалавр» й орієнтована на формування загальних і ключових фахових компетентностей випускника.

Курс **«Університетські студії»** складається з чотирьох змістових модулів – навчальних дисциплін **«Я – студент»**, **«Лідерство служіння»**, **«Вступ до спеціальності «Журналістика»»**.

Програма кожного змістового модуля конкретизує обсяги знань, які мають опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу блоку дисциплін **«Університетські студії»**, необхідне методичне забезпечення, складові й критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

Вивчення студентами навчальної дисципліни **«Університетські студії»** завершується підсумковим контролем – заліком за результатами засвоєння всіх чотирьох змістових модулів – **«Я – студент»**, **«Лідерство служіння»**, **«Вступ до спеціальності «Журналістика»»**.

Метою змістового модуля **«Я – студент»** є допомога студентам увійти в нове для них навчальне середовище Університету, подолати організаційні труднощі першого року навчання, розкрити свої найкращі якості та бути лідером. Висвітлено етапи становлення ідеї Університету; життєвий та

творчий шлях Б. Д. Грінченка, чие ім'я носить Університет; історію розвитку навчального закладу; подано відомості про організацію системи навчання, портал Університету, студентську групу; розглядаються методи і прийоми роботи з інформацією.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення змістового модуля «**Я – студент**» у межах «Університетських студій», становить 30 год. (1 кредит ECTS). Із них 4 год. – лекції, 10 год. – семінарські заняття, 2 год. – модульний контроль, 14 год. – самостійна робота студентів.

Модуль «Лідерство служіння» присвячений вивченню теоретичних засад лідерства служіння, огляду інших теорій лідерства, практичному формуванню лідерських якостей. Зміст цієї частини курсу «Університетські студії» спрямований на опанування основних навичок лідера: уміння слухати, працювати в команді, створювати атмосферу щирості та довіри та ін. Під час опанування дисципліни студентам пропонується критично поглянути на чинні моделі лідерства, визначити основні недоліки традиційних систем управління та проаналізувати основні принципи діяльності лідера, який служить людині, громаді, суспільству. У межах курсу роз'яснюються основні цінності та принципи лідерства служіння, стратегії розв'язання конфліктів, особливості роботи в команді.

Метою змістового модуля «Лідерство служіння» формування у студентів соціальної відповідальності та системи спеціальних знань у галузі лідерства, розуміння концептуальних основ лідерства служіння; набуття умінь, необхідних для лідера, розвиток лідерських якостей.

Основними **завданнями** вивчення модуля «Лідерство служіння» як частини курсу «Університетські студії»є:

- ознайомити студентів з лідерством-служінням та його основними принципами;
- розвинути лідерські якості студентів (комунікативні, організаційні, креативність та ін.);
- навчити використовувати принципи лідерства служіння у щоденній діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні теорії та концепції лідерства;
- принципи лідерства-служіння;
- поняття «активне слухання», «емоційний інтелект», «конфлікт» та ін.
- види ролей в команді;

вміти:

- використовувати принципи служіння;
- розв'язувати конфлікти з позицій лідерства служіння;
- використовувати засоби мотивації;

створювати команду та працювати в команді.

Змістовий модуль «**Лідерство сліжіння**» є практично спрямованим та має сформувати у студентів лідерські уміння та навички, а також розвинути їх лідерські якості, тому найкращою формою навчання для реалізації даної мети є тренінгові форма навчання. Під час тренінгових занять студенти мають змогу бути активним учасником процесу засвоєння знань та творчо взаємодіяти з групою, тренером та з кожним з учасників. Тренінг як форма навчання спрямований насамперед на те, щоб максимально використати потенціал, знання і досвід кожного учасника і за допомогою спеціальних прийомів створити феномен «групового навчання».

Основними формами роботи є: тренінгові вправи та ігри; мозковий штурм; обговорення та дискусії; перегляд відео та аналіз статей та уривків з літературних творів.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення змістового модуля «**Лідерство служіння**» у межах «Університетських студій», становить 30 год. (1 кредит ECTS). Із них 14 год. – практичні заняття, 14 год. – самостійна робота, 2 год. – модульний контроль. Проходження курсу є допуском до заліку.

Метою модуля «Вступ до спеціальності «Журналістика»» є ознайомлення студента з системою мас-медіа, а також з специфікою роботи журналіста в сучасному інформаційному полі.

Завдання курсу:

- ознайомити студентів з сучасною системою мас-медіа в Україні та світі;
- познайомити з різними теоріями функціонування преси;
- отримати уявлення про інформаційний простір;
- ознайомитись із особливостями роботи журналіста;
- отримання уявлення про систему жанрів (погляди різних наукових шкіл).

Вимоги до знань та вмінь.

Студент повинен знати:

- сучасну систему світового та українського інформаційного ринків;
- теорії функціонування преси (взаємодії преси та влади; преси та суспільства);
- основні функції та принципи журналістики;
- методи збору інформації;
- характеристики жанрів та жанрова система сучасної преси.

Студент повинен уміти:

- застосувати на практиці свої знання, отримані в курсі;
- застосовувати надбані навички при підготовці журналістських матеріалів;
- збирати необхідну для написання матеріалів інформацію;
- працювати із джерелами інформації;

- брати інтерв'ю;
- орієнтуватися в методах збору інформації та застосування найдоречнішого для написання матеріалу;
- чітко виділяти різні групи жанрів: інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні;
- визначити жанр майбутнього матеріалу, сформувати його структуру, включивши всі обов'язкові елементи.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки фахівців. Дисципліна «Вступ до фаху «журналістика»» є третім тематичним модулем комплексної дисципліни «Університетські студії». У системі дисципліни «Університетські студії», модуль «Вступ до фаху «журналістика»» співвідноситься як $\frac{1}{2}$ всієї дисципліни (оскільки з 4 кредитів дисципліни, 2 кредити припадає на модуль «Вступ до фаху «журналістика»»).

Міжпредметні зв'язки.

Дисципліна «Вступ до фаху «журналістика»» є базовою дисципліною для подальшого засвоєння студентами спеціальних дисциплін: «Сучасна проблематика ЗМІ», «Сучасні інформаційні технології в масовій комунікації», «Журналістська творчість», «Історія журналістики».

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 60 год., із них 14 год. – лекції, 14 год. – семінарські заняття, 28 год. – самостійна робота, 4 год. – модульний контроль.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 60 год., із них 14 год. – лекції, 14 год. – семінарські заняття, 28 год. – самостійна робота, 4 год. – модульний контроль.

Міжпредметні зв'язки. Курс «Університетські студії» пов'язаний з такими курсами як педагогіка, загальна психологія; залучає поняття філософії, естетики; навчальна складова курсу «Університетські студії» готує студентів до засвоєння дисциплін «Видавничі стандарти», «Поліграфія».

Блок навчальних дисциплін «Університетські студії» розрахований на 4 кредити ECTS. Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 120 год., із них 16 год. – лекції, 24 год. – семінарські заняття, 14 год. – практичних, 56 год. – самостійна робота, 8 год. – модульні контрольні роботи. Форма контролю – залік.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ БЛОКУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН “УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ”

І. ОПИС ПРЕДМЕТА БЛОКУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Предмет: адаптація студента до умов діяльності університету;
феномен університету та університетської освіти, їх
культурно-історичне покликання, основи видавничої справи та редагування

Курс:	Напрямок, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 4 <i>кредити</i></p> <p>Змістових модулів: <i>Я – студент – 1 кредит (30 год.);</i> <i>Лідерство служіння – 1 кредит (30 год.);</i> <i>«Вступ до спеціальності «Журналістика»» - 2 кредити (60 год.)</i></p> <p>Загальна кількість годин: 120</p> <p>Тижневих годин: 4</p>	<p>Спеціальність 061 <u>«Журналістика»</u></p> <p>галузі знань 06 <u>«Журналістика»</u></p> <p>освітня програма <u>Видавнича справа та редагування</u></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>"бакалавр"</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 1.</p> <p>Семестр: 1.</p> <p>Аудиторні заняття: 56 годин, з них: Лекції (теоретична підготовка): 16 години Семінарські заняття: 24 години Практичні заняття: 14 години</p> <p>Модульні контрольні роботи: 8 години</p> <p>Самостійна робота: 56 години</p> <p>Вид контролю: залік</p>

**II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН МОДУЛІВ БЛОКУ НАВЧАЛЬНИХ
ДИСЦИПЛІН «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ»
«Я - СТУДЕНТ»**

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль І. Я – студент								
1	Мій Університет	2	2	2				
2	Я – студент-грінченківець	6	2	2			4	
3	Життєвий і творий шлях Б. Д. Грінченка	6	2			2	4	
4	Методи і прийоми роботи з інформацією	2	2			2		
5	Я в інформаційному середовищі	2	2			2		
6	Я працюю в команді. На шляху самовдосконалення й саморозвитку	6	2			2	4	
7	Як захистити себе у соціальних мережах	6	2			2	2	2
Разом за навчальним планом		30	14	4		10	14	2

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН МОДУЛЯ «ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ»

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Практичних	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль І. Лідерство-служіння								
1	Знайомство	2	2			2		
2	Університет та його роль у розвитку лідерства	6	2			2	4	
3	Лідерство	6	2			2	4	
4	Служіння як основний вид діяльності лідера	2	2			2		
5	Створення команди та особливості командної роботи	2	2			2		
6	Конфлікти та способи їх розв’язання з позицій лідерства служіння	6	2			2	4	
7	Лідерський спадок	6	2			2	2	2
Разом за навчальним планом		30	14			14	14	2

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН МОДУЛЯ
«Вступ до спеціальності «Журналістика»»

№ заняття	Назва заняття	Кількість годин						
		Разом	Аудиторні	Лекції	Семінарські .	Індивід. робота	Самостій. робота	Підсумк. контроль
Змістовий модуль 1. «Інформаційний підхід у журналістиці»								
1	Предмет і завдання курсу	5	3	2	1			
2	«Чотири теорії преси». Свобода преси. Теорія порядку денного	5	3	2	1		2	
3	Суспільство і соціальна інформація. Доступ до інформації	7	3	2	1		4	
4	Результативність журналістської діяльності	5	3	2	1		2	
5	Система національних медіа. Глобалізаційні процеси. Захист інформаційного простору	8	4	2	2		4	
	Модульна контрольна робота №1	2						2
Всього		30	16	10	6		12	2
Змістовий модуль 2 «Професійні стандарти журналістської діяльності»								
6	Функції та принципи журналістики	6	2	1	1		4	
7	Методи збору та подачі інформації.	6	2	1	1		4	
8	Жанроутворюючі чинники. Класифікація жанрів (різні наукові школи)	12	8	2	6		8	
	Модульна контрольна робота №2	2						2
Всього		30	12	4	8		16	2
Разом:		60	28	14	14		28	4

III. ПРОГРАМА БЛОКУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ» Я - СТУДЕНТ

Тема 1: Мій Університет

Етапи становлення ідеї університету: виникнення перших шкіл у древніх Шумері, Індії та Китаї, діяльність давньогрецьких мислителів, першу філософську школу в Афінах, Академію Платона, Лікей Аристотеля, Мусейон Птоломея. Походження слова «університет», поява Болонського університету. Заснування університетів на теренах України. Витоки і шляхи розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка. Хронологія основних подій історії Університету: курси Київського навчального округу, Вищі трирічні педагогічні курси імені Б. Д. Грінченка, Київський міський інститут удосконалення вчителів, Київський міжрегіональний інститут удосконалення вчителів імені Б. Д. Грінченка, Київський міський педагогічний університет імені Б. Д. Грінченка, Київський університет імені Бориса Грінченка, Інститут філології, Інститут журналістики, Педагогічний інститут, Інститут мистецтв, Інститут людини, Інститут післядипломної педагогічної освіти, Університетський коледж, факультети, прапор Університету, гімн Університету.

Життєвий і творчий шлях Бориса Дмитровича Грінченка.

Тема 2: Я – студент-грінченківець

Соціальний статус студента, особливості студентської діяльності, засоби її оптимізації, систему цінностей сучасного студента. Права та обов'язки студентів-грінченківців. Кодекс студента Університету. Поняття про студентську групу як різновид соціально організованої групи людей. Етапи її становлення, особливості поведінки членів студентської групи.

Тема 3: Організація освітнього процесу

Сутність та особливостями Болонського процесу, Європейської кредитно-трансферної та акумулюючої системи, кредитно-модульну систему організації навчального процесу, форми організації навчального процесу та контроль успішності в Університеті. Кредит, навчальний план, навчальна програма, змістовий модуль, індивідуальний навчальний план студента, лекція, заняття (семінарське, практичне, лабораторне), індивідуальна робота студента, індивідуальне навчально-дослідницьке завдання, дипломна, магістерська роботи, модульно-рейтингова система оцінювання знань.

Тема 4: Методи і прийоми роботи з інформацією

Комунікація, аудіювання, усне та писемне мовлення, ситуація спілкування, монолог, діалог, полілог, виступ, промова, доповідь, дискусія, диспут, читання (ознайомлювальне, вивчальне, вибіркове), тематичні виписки, тези, конспект, есе, реферат, письмові творчі роботи, список джерел.

Інформаційне суспільство, інформаційне середовище, навички XXI століття, електронні ресурси, портал Університету, електронний каталог, електронне навчання, інституційний репозиторій, Вікі-портал, електронне тестування.

Тема 5: Я працюю в команді. На шляху самовдосконалення й саморозвитку

Команда, командна взаємодія, студентська група, підструктури студентської групи, корпоративна культура, проблемна ситуація, групове рішення, проектне завдання, лідер.

Життєві цілі, професійний розвиток, модель професіонала, особистісне та професійне самовизначення, самооцінка, саморозвиток, самоорганізація, успіх, термінова справа, організація часу, контроль власних потреб.

Тема 6: Як захистити себе у соціальних мережах

Соціальні мережі: їх переваги та недоліки. Поради щодо користування соціальними мережами. Правила поведінки при онлайн-спілкуванні.

ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ

Тема 1: Університет та його роль у розвитку лідерства.

Сутність концепції лідерства-служіння. Основні групи компетенцій (компетентностей) лідерства: ефективна комунікація, управління людськими ресурсами, орієнтація на результат та аналітичне мислення.

Тема 2: Лідерство. Лідерство – діяльність заради кращих рішень, умов; реалізація нових ідей, шлях до звершень. Лідерство – спроможність сформулювати і втілити бачення в життя, вести зміни. Лідерство як спрямованість до бажаного майбутнього – втілення бачення, формування готовності до змін та веденні цих змін, відкритість до нових ідей. Стресостійкість.

Тема 3: Служіння як основний вид діяльності лідера. Лідерство – можливість служити громаді, людині, суспільству.

Тема 4: Створення команди та особливості командної роботи. Основна цінність та головна передумова лідерства – розвиток довіри та команда.

Тема 5: Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння. Конфлікт – це зіткнення різних точок зору, поглядів, інтересів. Основні стадії розвитку конфліктів: 1) перед конфліктна ситуація (передумови, приховані конфлікти), 2) інцидент (привід, «остання краплина», перша сутичка, вибух емоцій), 3) ескалація конфлікту (загострення стосунків, протидія), 4) кульмінація (максимум протистояння, вибух), 5) згасання, завершення конфлікту (втрата інтересу до протистояння, вирішення ситуації, досягнення домовленостей, порозуміння, відкриття тощо) та 6) пост конфліктна ситуація (наслідки для людей та організацій). Чинники ефективної комунікації. Спільне вирішення конфлікту. Стратегії врегулювання конфліктів.

Тема 6: Лідерський спадок.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

«Інформаційний підхід у журналістиці»

Лекція 1. Предмет і завдання курсу (2 год).

Поняття «журналістика». Університетська підготовка журналістів. Нова журналістська формація. Система сучасних мас-медіа.

Література: 1, 3

Лекція 2. «Чотири теорії преси». Свобода преси (2 год).

Ф. Сіберт, Т. Пітерсон, В. Шрамм «Чотири теорії преси» (1956 р.). Авторитарна теорія преси. Авторитарна система контролю. Зародження лібертаріанської концепції. Лібертаріанська теорія преси. Свобода преси. Теорія соціальної відповідальності. Доступ до медіа. Мас-медіа як загроза демократії. Вимоги суспільства до преси. Радянська комуністична теорія преси. Інтегрованість медіа у державу. Теорія порядку денного (agenda setting) М. МакКобса і Д. Шоу.

Література: 1, 2

Лекція 3. Суспільство і соціальна інформація. Доступ до інформації. (2 год).

Відкритість інформаційного простору. Основні принципи інформаційних відносин. Доступ до інформації. Види інформації. Правила передачі інформації.

Література: 1, 2, 3, 8, 9

Лекція 4. Результативність журналістської діяльності. (2 год).

Функції як результат поєднання мети та засобів її досягнення. Ефективність і дієвість як різні типи результативності. Якісні методи у вивченні аудиторії ЗМІ. Проблема використання текстових факторів.

Література: 1, 5

Лекція 5. Система національних медіа. Глобалізаційні процеси. Захист інформаційного простору. (2 год).

Журналістика в системі соціальних інститутів. Масова комунікація. Нові електронні засоби. Традиційні види журналістики. Соціальні медіа. Конвергентні медіа. Інформаційний простір України та світу. Проблема захисту національного інформаційного простору. Інформаційні війни.

Література: 1, 2, 3, 11

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

«Професійні стандарти журналістської діяльності»

Лекція 6. Функції та принципи журналістики. (1 год).

Принципи журналістики як основа ефективного функціонування ЗМІ. Професійні кодекси роботи журналістів: Український та світовий досвід. Кодекс журналістської етики.

Література: 1, 3, 4, 5, 6

Лекція 7. Методи збору та подачі інформації. (1 год).

Основні методи збору інформації журналістом. Специфіка кожного з методів (спостереження, інтерв'ю, документ). Методики підготовки до написання матеріалу. Правило перевернутої піраміди, правило наближення інтересів.

Література: 1, 3, 4, 5, 6

Лекція 8. Жанроутворюючі чинники. Класифікація жанрів (різні наукові школи). (2 год).

Жанроутворювальні чинники в журналістиці: об'єкт відображення; призначення виступу; масштаб охоплення дійсності, масштаб узагальнення; особливості літературно-стилістичних засобів вираження задуму. Класифікація жанрів і поділ їх на групи: 1) Інформаційні жанри; 2) Аналітичні жанри; 3) Художньо-публіцистичні жанри; 4) Сатирично-гумористичні. Класифікація жанрів за В. Шкляром. Французька школа журналістики. Американська школа (репортерство).

Література: 3, 4, 5, 6, 7, 12

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ БЛОКУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ»

ПЛАНИ ТРЕНІНГОВИХ ЗАНЯТЬ ЗІ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ «ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ» БЛОКУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ»

Заняття 1. Знайомство

Мета: познайомити учасників з особливостями курсу та його завданнями; створити доброзичливу та відкриту атмосферу; визначити очікування учасників; знайомство учасників один з одним.

Матеріал та обладнання: кольорові олівці; аркуші А4; правила роботи в групі (презентація).

План заняття:

1. Представлення викладача, завдань курсу та правил роботи в групі (7-10 хв.)
2. Вправа «Андрій, апельсин, Амстердам» (15-20 хв.)

3. Вправа «Хто я?» (25-30 хв.)
4. Вправа «Дзеркало» (20-25 хв.)
5. Вправа «Скарб мого серця» (20-25 хв.)
6. Обговорення «Універсальні цінності» (10-15 хв.)
7. Вправа «Ти знаєш, хто ти?» (7 хв.)
8. Завершення та оголошення дз (5-7 хв.)

Домашнє завдання: визначити свої найголовніші (3-5) ключові цінності та записати дії, що демонструють ці цінності.

Література: 3; 12; 18.

Заняття 2. Університет та його роль у розвитку лідерства

Мета: визначити основне завдання університету та його роль у розвитку лідерства; ознайомитись з місією КУБГ та основними цінностями; порівняти особистісні цінності та цінності університету; розробити цінності навчальної групи.

Матеріал та обладнання: аркуші А3, маркери, цінності університету (презентація), роздатковий матеріал (місія університету), проектор, відео-кліп.

План заняття:

1. Обговорення дз та визначення настрою учасників (5-7 хв.)
2. Вправа «Грім-Торнадо-Землетрус» (5-7 хв.)
3. Мозковий штурм «Університет і ми» (10-15 хв.)
4. Міні-лекція «Корпоративна культура» (5 хв.)
5. Вправа «Місія Університету» (15-20 хв.)
6. Міні-лекція «Цінності університету» (5 хв.)
7. Вправа «Цінності єднають?» (20-25 хв.)
8. Відео «Володар перснів» (10 хв.)
9. Обговорення «Демонстрація культури» (10-15 хв.)
10. Завершення та визначення дз (5-10 хв.)

Домашнє завдання: проаналізувати місію та цінності кількох організацій (національних та іноземних; прибуткових та неприбуткових; виробничі та підприємства сфери послуг).

Література: 1; 5; 11; 18; 21.

Заняття 3. Лідерство

Мета: визначити поняття лідерство, розмежувати його з поняттями «керівництво», «управління», «влада»; ознайомити студентів з теоріями та концепціями лідерства; визначити основні принципи лідерства служіння.

Матеріал та обладнання: відео-кліпи; презентації (теорії лідерства, лідерство служіння).

План заняття:

1. Обговорення дз та визначення настрою учасників (5-7 хв.)
2. Вправа «Стихія лідера» (10-15 хв.)
3. Відео ТЕД (What it takes to be a great leader) (12 хв.)

4. Обговорення «Лідерство» (10 хв.)
5. Міні-лекція «Теорії та концепції лідерства» (7 хв.)
6. Мозковий штурм «Лідерство – Керівництво – Менеджмент – Управління» (10 хв.)
7. Обговорення «Вплив та мотивація» (7-10 хв.)
8. Вправа «Штовхай - Веди» (10-15 хв.)
9. Обговорення «Парадигми лідерства. Криза лідерства» (7-10 хв.)
10. Відео «Малюк» (15-20 хв.)
11. Завершення та обговорення дз (5-7 хв.)

Домашнє завдання: проаналізувати ситуацію з власного досвіду або з інших джерел (фільм, книга тощо), де герой намагався контролювати ситуацію з позиції сили.

Література: 7; 10; 19; 20.

Заняття 4. Служіння як основний вид діяльності лідера

Мета: визначити поняття служіння у контексті лідерства; розмежувати поняття «бажання» та «потреби»; ознайомитись з ієрархією потреб А. Маслоу; ознайомитись з поглядом Р. Грінліфа на типи лідерів; проаналізувати вміння слухати як ключовий навик лідера.

Матеріал та обладнання: роздатковий матеріал (кейси), піраміда потреб (презентація).

План заняття:

1. Обговорення дз та вивчення настрою учасників (5-7 хв.)
2. Обговорення «Служіння» (7-10 хв.)
3. Міні-лекція «Піраміда потреб А. Маслоу» (7 хв.)
4. Вправа «Ідеальний лідер – Ідеальний слуга» (15-20 хв.)
5. Міні-лекція «Лідер слуга (за Р.Грінліфом)» (5-7 хв.)
6. Вирішення кейсів «Лідерство служіння у реальному житті» (20 хв.)
7. Вправа «Гаманець лідера» (10-15 хв.)
8. Рольова гра «Почуй мене» (15-20 хв.)
9. Вправа «Телефон» (10-15 хв.)
10. Вправа «Відмінності» (15-20 хв.)
11. Вправа «Лего» (15-20 хв.)
12. Вправа «Лідерські руки» (15-20 хв.)
13. Вправа «Рахуємо» (10-15 хв.)
14. Завершення та оголошення дз (5-7 хв.)

Домашнє завдання: проаналізувати статтю про компанію «First Fruits of Washington» та визначити способи, якими лідери компанії задовольняють потреби людей.

Література: 4; 8; 13; 19.

Заняття 5. Створення команди та особливості командної роботи

Мета: розмежувати поняття «група», «команда», «колектив», «громада»; розглянути способи залучення інших до спільної діяльності;

проаналізувати способи розвитку лідерського потенціалу членів команди; визначити основні критерії успішної команди.

Матеріал та обладнання:.

План заняття:

1. Обговорення дз та визначення настрою учасників (5-7 хв.)
2. Вправа «Один у полі» (10-15 хв.)
3. Вправа «Повітряні хмарочки» (15-20 хв.)
4. Мозковий штурм «Група – команда – колектив» (5-7 хв.)
5. Вправа «Дрім Тім» (15-20 хв.)
6. Відео «Подарунок рабина» (20-25 хв.)
7. Обговорення «Острів безпеки» (15-20 хв.)
8. Вправа «Лист пошани» (10-15 хв.)
9. Відео (15-20 хв.)
10. Вправа «Палиця довіри» (10-15 хв.)
11. Вправа «Сіли-Встали» (7-10 хв.)
12. Вправа «Людська павутина» (7-10 хв.)
13. Завершення та оголошення дз (5-7 хв.)

Домашнє завдання: розв'язання кейсів; он-лайн тест Томаса на визначення стилю поведінки у конфліктній ситуації.

Література: 3; 7; 8; 17; 21.

Заняття 6. Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння.

Мета: визначити поняття конфлікту, його види та причини; розглянути стилі поведінки у конфліктних ситуаціях (за К. Томасом); визначити шляхи розв'язання конфліктів.

Матеріал та обладнання: відео-кліпи, аркуші А3, маркери, аркуші А4, кольорові олівці, шляхи розв'язання конфліктів (презентація), м'яч, роздатковий матеріал (кейси).

План заняття:

1. Обговорення дз та визначення настрою учасників (5-7хв.)
2. Відео «Вілсон» (15-20 хв.)
3. Вправа «Що я знаю про конфлікт» (7-10 хв.)
4. Вправа «Алфавіт емоцій» (7-10 хв.)
5. Мозковий штурм «Переваги та недоліки конфліктів» (10-15 хв.)
6. Діагностична вправа «Я у конфлікті» (15 хв.)
7. Міні-лекція «Шляхи розв'язання конфліктів» (15 хв.)
8. Вправа «Чотири квадрати» (15-20 хв.)
9. Вправа «Гідна відповідь» (15-17 хв.)
10. Обговорення кейсів (20 хв.)
11. Відео «Знедолені» (17 хв.)
12. Вправа «Нас з тобою єднає...» (10-15 хв.)
13. Завершення та оголошення дз (5 хв.)

Домашнє завдання: Пригадати конфліктну ситуацію з власного досвіду; написати шлях вирішення цієї ситуації з позицій лідерства служіння; виконати вправу «Чотири квадрати» для людини, з якою часто виникають непорозуміння.

Література: 1; 5; 9; 16; 21.

Заняття 7. Лідерський спадок

Мета: підбиття підсумків занять; узагальнення понять; презентація проектів.

Матеріал та обладнання: .

План заняття:

1. Обговорення дз та визначення настрою учасників (5-7 хв.)
2. Вправа «Моя книга» (10-15 хв.)
3. Вправа «Світе, почуй мене!» (10-15 хв.)
4. Відео «У мене є мрія» (10-15 хв.)
5. Вправа «Через сто років» (10-15 хв.)
6. Вправа «Лист собі» (10-15 хв.)
7. Презентація проектів (30-40 хв.)
8. Завершення та узагальнення курсу (10 хв.)

Література: 3; 8; 12; 18; 20.

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЖУРНАЛІСТИКА»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

«Інформаційний підхід у журналістиці»

Тема 1. Предмет і завдання курсу (1 год.)

На семінарському занятті студенти створюють модель українських мас-медіа. Добирають приклади (перелік найбільш популярних медіа кожного виду (газети, журнали, телебачення, радіо, Інтернет-ресурс (інтернет-телебачення, інтернет-радіо), інформаційні агентства)). Іде обговорення переваг та недоліків кожного з видів журналістики.

Література: 1, 3

Тема 2. «Чотири теорії преси». Свобода преси (1 год).

Студенти намагаються дати характеристику сучасного українського медіа-ринку відповідно до теорії преси. Розглядається питання свободи преси.

Література: 1, 2

Тема 3. Суспільство і соціальна інформація. Доступ до інформації. (1 год).

Закон України «Про інформацію», Закон України «Про доступ до публічної інформації». На парі створюється інформаційний запит.

Література: 1, 2, 3, 8, 9

Тема 4. Результативність журналістської діяльності. (1 год).

Обирається актуальна суспільна тема. Створюється план можливого розкриття даної теми. Прогнозується ефективність та дієвість матеріалу.

Література: 1, 5

Тема 5. Система національних медіа. Глобалізаційні процеси. Захист інформаційного простору. (2 год).

Глобальний інформаційний простір: небезпеки та переваги. Створення інформаційного суспільства. Захист національного простору. Іде одговорення інформаційної війни між Україною та Росією. Створюються можливі варіанти протидії інформаційної агресії.

Література: 1, 2, 3, 11

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

«Професійні стандарти журналістської діяльності»

Тема 6. Функції та принципи журналістики. (1 год).

Відповідальність журналіста перед суспільством. Права та обов'язки. Журналістська етика.

Література: 1, 3, 4, 5, 6

Тема 7. Методи збору та подачі інформації. (1 год).

Переглядаючи запропановані матеріали, студент має визначити, якими методами послуговувався журналіст при підготовці публікації. Методи подачі інформації.

Література: 1, 3, 4, 5, 6

Тема 8. Жанроутворюючі чинники. Класифікація жанрів (різні наукові школи). (6 год).

Семінарське заняття 1. Інформаційні жанри (2 год.)

Замітка, розширена замітка, анонс, звіт, репортаж, інтерв'ю, гасло, інформаційний огляд, хроніка, репліка, замальовка.

Семінарське заняття 2. Аналітичні жанри (2 год.)

Кореспонденція, аналітичний огляд, стаття, відкритий лист, рецензія.

Семінарське заняття 3. Художньо-публіцистичні жанри Сатирично-гумористичні жанри (2 год.)

Есе, зарисовка, нарис. Анекдот, фейлетон, гумореска, байка, епіграма, усмішка, памфлет, пародія, шарж.

Література: 3, 4, 5, 6, 7, 12.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З БЛОКУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Я - СТУДЕНТ

Тема 1. Мій Університет.

Тема 2. Методи і прийоми роботи з інформацією.

Тема 3. На шляху самовдосконалення й саморозвитку

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ

Тема 1. Університет та його роль у розвитку лідерства

Створити завдання до квесту «Чим особливий наш Університет?»

Тема 2. Лідерство

Написати есе про особистість-справжнього лідера

Тема 3. Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння

Провести анкетування у соціальних мережах про типи розв'язання конфліктів

Тема 4. Лідерський спадок

Проаналізувати, що стало важливим при вивченні модуля «Лідерство служіння»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. «Інформаційний підхід у журналістиці»

Тема 2. «Чотири теорії преси». Свобода преси (2 год).

Знайти приклади зі ЗМІ порушення свободи слова в Україні. Або приклади не оприлюднення суспільно-важливої інформації.

Література: 1, 2

Тема 3. Суспільство і соціальна інформація. Доступ до інформації. (4 год).

Опрацьовуються Закон України «Про інформацію», Закон України «Про доступ до публічної інформації».

Література: 1, 2, 3, 8, 9

Тема 4. Результативність журналістської діяльності. (2 год).

Із сучасних ЗМІ обираються приклади ефективних та дієвих матеріалів.

Література: 1, 5

Тема 5. Система національних медіа. Глобалізаційні процеси. Захист інформаційного простору. (4 год).

Із сучасних ЗМІ (українські, російській та світові) обираються приклади інформаційної війни між Україною та Росією.

Література: 1, 2, 3, 11

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. **«Професійні стандарти журналістської діяльності»**

Тема 6. Функції та принципи журналістики. (4 год).

Із сучасних ЗМІ добираються приклади порушення журналістської етики. Робиться огляд роботи Комісії з журналістської етики (<http://www.cje.org.ua/>)

Література: 1, 3, 4, 5, 6

Тема 7. Методи збору та подачі інформації. (4 год).

Студент створює план підготовки до журналістського матеріалу на актуальну тему (розписує методику підготовки, як буде збиратись інформація, яка повинна бути подача матеріалу тощо).

Література: 1, 3, 4, 5, 6

Тема 8. Жанроутворюючі чинники. Класифікація жанрів (різні наукові школи) (8 год).

Студент створює портфоліо жанрів, добираючи приклади із сучасних ЗМІ.

Література: 3, 4, 5, 6, 7, 12.

Таблиця 6.1.1

**КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА З МОДУЛЯ
«Я - СТУДЕНТ» БЛОКУ «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ»**

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I		
Мій Університет. Я – студент-грінченківець	модульний контроль	5
Методи і прийоми роботи з інформацією. Я в інформаційному просторі	модульний контроль	5
На шляху самовдосконалення й саморозвитку	модульний контроль	5
<i>Разом: 14 год.</i>	<i>Разом: 15 балів</i>	

Таблиця 6.1.2

**КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА З МОДУЛЯ
«ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ» БЛОКУ «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ»**

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I		
Університет та його роль у розвитку лідерства	модульний контроль	5
Лідерство	модульний контроль	5
Конфлікти та способи їх розв’язання з позицій лідерства служіння	модульний контроль	5
Лідерський спадок	модульний контроль	5
<i>Разом: 14 год.</i>	<i>Разом: 20 балів</i>	

**VI. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА
З МОДУЛЯ ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЖУРНАЛІСТИКА»
БЛОКУ «УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ»**

Таблиця 6.1.3

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I.			
Інформаційні агентства у системі засобів масової комунікації			
Тема 2. «Чотири теорії преси». Свобода преси. Теорія порядку денного – 2 год.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. джерел.))	II
Тема 3. Суспільство і соціальна інформація. Доступ до інформації – 4 год.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. джерел.))	III
Тема 4. Результативність журналістської діяльності – 2 год.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. джерел.))	IV
Тема 5. Система національних медіа. Глобалізаційні процеси. Захист інформаційного простору – 4 год.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. джерел.))	V
Змістовий модуль 2			
Професійні стандарти журналістської діяльності			
Тема 6. Функції та принципи журналістики – 4 год.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. джерел.))	VI
Тема 7. Методи збору та подачі інформації. – 4 год.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. джерел.))	VI
Тема 8. Жанроутворюючі чинники. Класифікація жанрів (різні наукові школи) – 8 год.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. джерел.))	VII
<i>Разом: 28 год.</i>	<i>Разом: 105 балів</i>		

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із блоку дисциплін «Університетські студії» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок з кожної дисципліни блоку; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Університетські студії» завершується підсумковим контролем – заліком за результатами засвоєння всіх чотирьох змістових модулів – «Я – студент», «Лідерство служіння», «Вступ до спеціальності «Журналістика»».

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 7.5.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю модуля «Я – студент»

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	2	2
2	Відвідування семінарів	1	5	5
3.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	3	15
4	Робота на семінарському занятті	10	5	50
6.	Модульна контрольна робота	25	1	25
	Разом			97

Таблиця 7.2

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю зі змістового модуля «Лідерство служіння»

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Тренінгові заняття	77
2	Модульна контрольна робота	25
3	Самостійна робота	20
Підсумковий рейтинговий бал		122

Таблиця 7.3

**Розрахунок рейтингових балів
за видами поточного (модульного) контролю
зі змістового модуля «Вступ до спеціальності «Журналістика»»**

№ з/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	7	7
2.	Відвідування семінарських занять	1	7	7
3.	Виконання завдань з самостійної роботи (д. з.)	5	7	35
	опрацювання джерел	10		70
4.	Робота на семінарському занятті	10	7	70
5.	Модульна контрольна робота	25	2	50
6.	ПМК			
Максимальна кількість балів:				239

Таблиця 7.4

**Розрахунок рейтингових балів
за видами поточного (модульного) контролю
з блоку «Університетські студії» («Вступ до спеціальності
«Журналістика»», «Я – студент»)**

№ з/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	9	9
2.	Відвідування семінарських	1	12	12
3.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	10	50
	Орпацювання джерел	10	7	70
4.	Робота на семінарських	10	12	120
5.	Модульна контрольна робота	25	3	75
	Разом			336
Коефіцієнт 2,6				

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда

➤ **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; творчі, дослідницькі завдання (домашні й аудиторні).

➤ **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Модульний контроль з здійснюється через розробку проекту.

Проект спрямований на застосування навичок, набуток протягом курсу, а також демонстрацію принципів лідерства служіння. Робота може виконуватись як індивідуально, так і всією групою (за бажанням студенти можуть об'єднуватись у міні-групи). Головним завданням проекту має бути подолання певних проблем, що існують у громаді (група, Інститут, Університет, мешканці району, міста тощо).

В описі проекту має бути зазначено:

- ✓ назва проекту;
- ✓ мета (основна ідея, яку учасники намагатимуться втілити у життя);
- ✓ актуальність (стан проблеми, на розв'язання якої направлений проект, яким чином ситуація впливає на певну соціальну групу та суспільство загалом);
- ✓ результати (досягнення на кожному етапі проекту);
- ✓ цільова група (категорія людей, чиє життя покращиться у результаті втілення проекту);
- ✓ завдання (основні кроки, спрямовані на досягнення мети проекту);
- ✓ план реалізації (план-графік запланованих заходів);
- ✓ бюджет (основні витрати, які необхідні для реалізації проекту);
- ✓ подальший розвиток проекту (перспективні напрями діяльності після реалізації проекту).

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання колективних та індивідуальних творчих і науково-дослідних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ теоретичні літературознавчі й лінгвістичні дослідження;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ практичні завдання;
- ✓ навчальний посібник «Я – студент»;
- ✓ засоби підсумкового контролю;
- ✓ робочий зошит.

X. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДО КУРСУ

«УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ»

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЖУРНАЛІСТИКА»

1. Дайте визначення комунікації. Охарактеризуйте її основні ознаки.
2. Охарактеризуйте специфіку масової комунікації..
3. Назвіть складові масової комунікації в Україні.
4. Дайте визначення інформації. Інформація в журналістиці.
5. Поясніть, які способи і засоби застосовуються для ідеологічного обеззброєння української спільноти?

6. Проаналізуйте інформаційний простір та інформаційну політику: взаємозв'язок і взаємозалежність.
7. Розкрийте питання про право журналіста на помилку. Чи завжди помилка є брехня?
8. Назвіть документи, які регулюють свободу слова в світі і в Україні.
9. Поясніть, у чому полягає обмеження свободи слова. Наслідки порушення законного обмеження.
10. Схарактеризуйте націоналізм як явище в новітній світовій історії.
11. Дайте відповідь, чи потрібна Україні державна ідеологія? Обґрунтуйте.
12. Розкрийте питання про державну інформаційну політику та її завдання.
13. Проаналізуйте державну ідеологію й українські ЗМІ. Ідеологічна позиція та відповідальність журналістів.
14. Розкрийте національну ідею у ЗМІ та наповнення її сучасним змістом.
15. Розкрийте зміст і суть державної ідеології.
16. Позиція журналіста – як ви її розумієте? Способи вираження авторської позиції.
17. Розкажіть про методи журналістського розслідування.
18. Поясніть, як залежить журналістика від суспільства, як суспільство впливає на журналістику?
19. Назвіть, які ви знаєте антиукраїнські течії в Україні?
20. Поясніть, від чого залежить творчий потенціал колективу?
21. Розкрийте роль секретаріату редакції у випуску газети.
22. Проаналізуйте внутріредакційні комунікації, їхня роль в житті колективу.
23. Розкрийте причини суперечностей і колізій між владою та засобами масової інформації.
24. Схарактеризуйте робоче місце та інструментарій журналіста.
25. Назвіть найсуттєвіші правила поведінки журналіста в колективі.
26. Прокоментуйте діалектику категорій “свобода” і “необхідність” та її значення для масової інформації.
27. Поясніть, у чому полягає свобода журналіста та як вона реалізовується в житті?
28. Назвіть головні принципи журналістської професії: дотримання на практиці.
29. Розкрийте жанрову й тематичну спеціалізацію журналіста.
30. Проаналізуйте джерела інформації і незалежність журналіста. Діалектика цих понять.
31. Схарактеризуйте активну роль журналіста та форми її виявів.
32. Назвіть види редакційного планування.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЖУРНАЛІСТИКА»

Обов'язкова:

1. Москаленко А. З. Теорія журналістики : Навчальний посібник / А. З. Москаленко. – К. : Експрес-об'ява, 1998. – 334 с.
2. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики: Навчальний посібник / Валерій Іванов ; За науковою редакцією В. В. Різуна — К.: Центр Вільної Преси, 2010. — 258 с.
3. Карпенко В. Журналістика: основи професіональної комунікації / Віталій Карпенко. – К.: Нора-прінт, 2002. – 348 с.

Додаткова:

4. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво: навч. посіб. / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін.; за ред. В. В. Різуна. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. – 352 с.
5. Гриценко О. М. Основи теорії міжнародної журналістики / О. М. Гриценко, В. І. Шкляр – К.: ВПЦ «Київський університет», 2002. – 304 с.
6. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: підручник / В. Й. Здоровега. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.
7. Тертычный А. А. Жанры периодической печати: учеб. пособ. / А. А. Тертычный. – М.: Аспект Пресс, 2000. – 312 с.
8. Закон України «Про інформацію». – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
9. Закон України «Про доступ до публічної інформації». – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-171>
10. Комісія з журналістської етики. – Режим доступу: <http://www.cje.org.ua/>
11. Media Sapiens. – Режим доступу: <http://osvita.mediasapiens.ua/>
12. Вуароль М. Гід газетяра / Вуароль Мішель. – К., 2000. – 62 с.

Я – СТУДЕНТ

Основна

1. Я – студент : навч. посіб. / [Огнев'юк В.О., Жильцов О.Б., Караман С.О. та ін. ; за заг. ред. Огнев'юка В.О.]. – 6-те вид., зі змінами. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 214 с.

Додаткова

2. Бойчук О. Студент у суспільстві знань – зарубіжний погляд / О. Бойчук // Науковий світ, 2004. – С. 20–27.
3. Булах І. С. Психологія особистісного зростання / І. С. Булах. – К. : НПУ, 2003. – 338 с.
4. Вітвицька С. Основи педагогіки вищої школи : метод. посіб. для студентів магістратури / С. Вітвицька. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.

5. Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
6. Євтух М. Б. Методологічні засади розбудови особистісно-орієнтованої навчальної діяльності у вищій школі / М. Б. Євнух // Філософія освіти XXI століття: Проблеми і перспективи : зб. наук. пр. – К. : Знання, 2000. — С. 42–50.
7. Жильцов О. Б. Портрет першокурсника сучасного університету / О. Б. Жильцов, О. В. Леонтьєва // Сучасні стратегії університетської освіти: якісний вимір : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (28–29 берез. 2012 р.) ; за заг. ред. В. О. Огнев'юка [рекол.: В. О. Огнев'юк, В. П. Андрущенко, Л. Л. Хоружа та ін.]. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. – С. 122–127.
8. Журавський В. С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні / В. С. Журавський. – К. : Видавничий дім, 2003. – 413 с.
9. Занюк С. Психологія мотивації : навч. посіб. / С. Занюк. — К. : Либідь, 2002. – 304 с.
10. Нагорний Б. Г. Студентство і сучасність / Б. Г. Нагорний, М. Л. Яковенко, А. В. Яковенко. – К. : Арістей, 2005. – 160 с.
11. Тарнавський Ю. А. Internet-технології : консп. лекцій / Ю. А. Тарнавський. – К. : МАУП, 2004. – 120 с.
12. Тарнавський Ю. А. Практикум з Internet-технологій : метод. вказівки до викон. лаб. робіт / Ю. А. Тарнавський. — К. : МАУП, 2004. – 136 с.
13. Трайнев В. А. Новые информационные коммуникационные технологии в образовании / В. А. Трайнев, В. Ю. Теплышев, И. В. Трайнев. – М. : Издательско- торговая корпорация «Дашков и К°», 2008. – 320 с.

ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ

1. Abel, A. T. (2000). The characteristics behaviors, and effective work environments of servant leaders : A Delphi study [[electronic resources] thesis]. Blacksburg, Va: University Libraries, Virginia Polytechnic Institute and State University.
2. Autry, J. A. (2004). The servant-leader : How to build a creative team, develop great morale, and improve bottom-line performance (1st paperback ed.). New York: Three Rivers Press. ISBN: 1400054737 ; xxi, 266 p
3. Baker, M. M. (2003). Community building and the power of relationships in organizations. [PhD. Diss].
4. Becoming authentic: The search for wholeness and calling as a servant-leader.. (2007) (Trevor M. Hall, Ed.). South Bend, Ind: Cloverdale Books. ISBN: 9781929569366; xv, 119 p.

5. Bijl, J., & Leene, J. (2003). Power in creation : Extraordinary leadership (J. Ellis, Trans.). ISBN: ; 116 p.
6. Covey, Stephen. Leadership Is a Choice. New York: Simon & Schuster, 2001
7. Daniel W. Wheeler (2012). Servant Leadership for Higher Education: Principles and Practices. Jossey-Bass
8. De Pree, M. (1987). Leadership is an art. East Lansing, MI: Michigan State University Press.
9. De Pree, M. (1992). Leadership jazz (1st ed. (hardback)). New York: Dell/Currency Doubleday.
10. Trevor M. Hall, ed (2007). Becoming Authentic: The Search for Wholeness and Calling as a Servant Leader
11. Hunter, J. (1998). *The servant : a simple story about the true essence of leadership*. Rocklin, Calif: Prima Pub.
12. Dr. Kent M. Keith (2008). The Case For Servant Leadership. Westfield, Ind.: Greenleaf Center for Servant Leadership.
13. Gunderson, D. (2006). *The leadership paradox : a challenge to servant leadership in a power-hungry world*. Seattle, WA: YWAM Pub.
14. Redd, K. & Pastoral. (2009). *Stand Tall : Essays on life and servant leadership*. Indiana, Westfield: Greenleaf Center for Servant Leadership.
15. Greenleaf, R., Spears, L., Covey, S. & Senge, P. (2002). *Servant leadership : a journey into the nature of legitimate power and greatness*. New York: Paulist Press.
16. Robert K Greenleaf (2008). The Servant as Leader. Indiana, Westfield: Greenleaf Center for Servant Leadership.
17. Marshall Christensen (2012). Creating University Cultures of Leadership. Co-Serve Int.
18. Marshall Christensen, Yerezhap Mambetkazyev, and Daniel Ballast, (2011), USA-Kazakhstan. In the name of future generations. Ust-Kamenogorsk: KAFU Publications (Russian Version)
19. Spears, L. C. (2001). Focus on Leadership: Servant-Leadership for the Twenty-First Century. New York: John Wiley & Sons
20. Handbook of Leadership Theory and Practice: A Harvard Business School Centennial Colloquium. Edited by Nitin Nohrai and Rakesh Khurana. Harvard Business Press, 2010, Boston, Massachusetts
21. Ayodele Kolawole Olanrewaju and Ezeokoli Rita Nkiruka. Undergraduates' Social and Psychological Functioning: The Need for Social Re-orientation. British Journal of Education, Society & Behavioural Science, ISSN: 2278 – 0998, Vol.: 5, Issue.: 3 (March).
22. Розвиток лідерства / Л. Бізо, І. Ібрагімова, О. Кікоть, Є. Барань, Т. Федорів; за заг. ред. І. Ібрагімової. – К. : Проект «Реформа управління персоналом на державній службі в Україні», 2012. – 400.